

জেନରେଲ ଲୋଂଜମ ରୋମା

କଟ୍ଟିଲପାକ ମଣିପୁର ଅସି
ମୈହୋଲେଦିନୀ ତୋନା
ମନିଃ ମଧ୍ୟ ତମ୍ଭା
ପାଞ୍ଜରାଇ। ଲମଦମ ଅସି
ଯାମ୍ବା ଗୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ ମତମଦିନୀ
ମନିଃ ତୁମ୍ବା ନିଂଥୋ ପାନବା
ଲୈବାକ ଓଇଦୁନା
ଲୈରକଥି । ନିଂଥୋନା
ଅସୁଲା ଶକ୍ତି ପାଯରମ୍ଭ
ଲୈପାକି । ଗୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ
ମତମଦିନୀ ଗୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ ଫାଓବଦା
ଲୋଲ - ଲି ମାରଦବା,
ଚାକ - ଚା କିଜେଣ୍ଗ ମାରଦବା,
ମୀ ଓଇ କାଙ୍ଗପ କ୍ୟାଗି ଖୁବ
ଦାକନ୍ତି । ମାରଦବା କାବୀ
ମାନବା ଇତିନର୍ମ ଓଇନବା ନିଂଥୋନା ଶକ୍ତି ପାଯହନବିସି ତୋଦବା ଯାଦବା ପୂରୁଷିରୀ
ମାତ୍ର ଅଥବା ।

ଆୟମ ଓଇନର୍ମ ଲିଖାଣ ଶିଳାନ ଚଥରକଥିବା ନିଂଥୋ ପାନବା ଲୈବାକ ଅମା
ଓଇଜରବସ ହୀରମ ଖୁଦିନ ଅଟୋବା ହୌଦାଂ ଲୋଖିବସି ନିଂଥୋ ମାତ୍ର ମଣ୍ଡିଶିଂ
ଭାଙ୍ଗନା ଲୋଖିବନ ହାୟବା ତାରଗଦି ମନ୍ଦ ତୁଶେନା ଅରାନବା ଓଇଗନି । ଶ୍ରୀଯାମ
ମରଙ୍ଗନୀ ଲୁଟ୍ରିବ୍, ରାଖଲ ପୋକଳା, ମତିକ ମହିନା ଲୈବା ମୀ ଓଇ କ୍ୟାନପୁ
ହୋଇକ ଲୈରିବା ମଣିପୁର ଅସି ଶେମଗଂଲକପଦ ଅଟୋବା ହୌଦାଂ ଯାଏ ।

ମଥୋଯା ମାରାଯାବା ଚମ୍ଦେ । ୧୯ ଶୁର୍ବା ଶତାବ୍ଦୀ ଅନ୍ତରା ତାଙ୍କତ ପୁଅମୁଣ୍ଡ
ମୁଳରବା ମଣିପୁର ଅସି ଆରାଶିଂକୀ ମଧ୍ୟତରୀ କରନା ହେଠନବିରା ଅମଦି
ଅମୁକ କୌଣୀନା ଶେମଗଂଲବା ହେଠନବିଶିଳୀ ମନୁଦୁ ଶିଥିଥାନବା ଯାବା
ମୀ ଓଇ ଖରନୀ ମରି ପନବା ତାରବଦି ଅଧିକପକ ଲାମ୍ବିଦୀ ହୋଇବୁନା ଜେନରେଲ
ଫମଥୋନ ବୋଥିବା ରୋମାସିଂକୀ ମରି ଏତ୍ତେଯାନ ପୁରୁଷିରୀ ଲାମ୍ବାନିଦୀ ଲୋଖିପଣ
ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୧୯ ଦା ଅରା ନିଂଥୋନା ଫମାଲ କାବୀ ହୋରମଦ ମିଥା ପୋଲବା
ବୈକା ଅଗାମ ନିଂଥୋ ଓଇନା ହୋଇବାଜ ମାରିଂ ଯାଏଥିବା । ମରେପକ ଯୋହେରିଲା
ନିଂଥୋ ନିଂଥୋନା ଶେମଗଂଲବା ହେଠନବିଶିଳୀ ମନୁଦୁ ଶିଥିଥାନବା ଯାବା
ମୀ ଓଇ ଖରନୀ ମରି ପନବା ତାରବଦି ଅଧିକପକ ଲାମ୍ବିଦୀ ହୋଇବୁନା ଜେନରେଲ
ଫମଥୋନ ବୋଥିବା ରୋମାସିଂକୀ ମରି ଏତ୍ତେଯାନ ପୁରୁଷିରୀ ଲାମ୍ବାନିଦୀ ଲୋଖିପଣ
ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୧୯ (୩୦ ୧୮୨୧) କାଲେ ୨୨ ନି ପନବା ନିଂଥୋକବଦା
ଶ୍ରୀୟ ମହାରାଜ ଶିଲେନ୍ଦ୍ର ଥାପି ନାପା ଗୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ ତୋରିବା ତାଙ୍କୁ ଲାନ ପାରବା
ଚିତ୍ତିକେ । ନବବ ଗୋବରନର ଇଙ୍କା (ଡେବିଦ ଫୋର୍ଟ) ସାହେପନ ତୁରେଲ ମପନ ଥୋରୁନା
ଶ୍ରୀୟ ମହାରାଜା ହୋଇବାକ ଲୋମନା ଥାପି ମନିଶିଳବା ମଣିପୁରନା
ପିଗଦବା ମତ୍ତେଖି ଖରନୁ ଯାବା ପୁରୁଷିକବି । କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ୨ ଶୁର୍ବା ଅନ୍ତରାଇବା
କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅରା ଲାମ୍ବିଦୀ ନାମା କୋନୁଗୀ ଲାମ୍ବିଦୀ ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି ।

କୁମଜା ୧୮୨୦ ଜାନ୍ମାରୀ ଅନ୍ତରାଇବା କମ୍ପନି ଯୋହେରିଲା ଚମ୍ପନି
ଅମଦି ଅମୁକ ନୋହେରିଲା ଚ